

Amper was de film uitgevonden, of in België groeiden de bioscoopzalen als paddenstoelen uit de grond. Cinemaland bij uitstek gaf inmiddels echter honderden kleine zalen prijs aan de grote ketens. Wat niet uit Amerika komt, haalt zelden nog het grote scherm. Er is dan ook een Afrika Filmfestival voor nodig om talent uit het Zuiden bij ons bekend te maken. Guido Convents zou er zijn leven voor geven.

Lieve Wouters

GUIDO CONVENTS

'Cinemaland moet Afrika nog ontdekken'

DE LIEFDE voor de film had hem al erg vroeg te pakken. Het dorp waar Guido Convents opgroeide kreeg geregeld bezoek van een missionaris die in België en Chili filmpjes draaide en ze dan ter uitwisseling toonde. Een bende Chileense jongens die joelend op de camera komt afgestormd, het Lummense kattenkwaad dat de beweging nadoet om aan gene zijde van de Grote Plas te laten zien. Opeens was dat vreemde land zo dichtbij. Het fascineerde de kleine Guido mateloos. Vandaag is hij tot ver buiten ons land een autoriteit inzake niet-westerse film. Voor de internationale katholieke organisatie voor media Signis volgt hij al wat wereldwijd beweegt op dit vlak. Hij stond aan de wieg van het *Afrika Filmfestival* dat dit jaar plaatsheeft van 20 april tot 5 mei in Leuven, Brussel en omstreken.

- De missionarissenfilms bleven jou achtervolgen?

Vandaag probeer ik er zoveel mogelijk te redden en onder te brengen in het Kadoc te Leuven. Ook familiefilmpjes, gemaakt door ex-kolonialen. Ook daar heb ik heel vroege herinneringen aan. Na de onafhankelijkheid van Congo kwamen in de kleuterschool in het midden van het schooljaar opeens een paar kinderen bij. Op bezoek bij mijn nieuwe vriendjes thuis, maakte ik kennis met hun typische kolonialencultuur. Ze spraken Frans, hun huizen waren ingericht met Afrikaanse beelden, ze toonden familiefilmpjes uit Congo.

Maar ook de brede filmindustrie wekte mijn belangstelling. Als historicus specialiseerde ik me in culturele geschiedenis en maakte ik een doctoraat over de Belgische film van 1894 tot 1908. Na mijn studies werkte ik met Maurice De Wilde aan zijn tv-programma's over de collaboratie tijdens de Tweede Wereldoorlog. Vervolgens verbleef ik twee jaar in Portugal, waar ik de Portugese koloniale geschiedenis bestudeerde, onder meer Mozambique en Angola. Terug in België, werkte ik mee aan de tentoonstelling *Belgen overzee*, een initiatief van Belgische koloniale verenigingen. In Leuven zette

ik me in voor het project *Andere Sinema*. Elke dinsdag en donderdag toonden we een alternatieve film. Bevrijdingstheologie stond daarin vaak centraal. Zo rolde ik van het één in het ander en raakte ik steeds meer gespecialiseerd in de wereld van de niet-westerse film.

- En daarin blijkt de Kerk een niet onbelangrijke rol te spelen?

Missionarissen blijken goed om te kunnen met de nieuwe technologie, al staat die meestal in functie van de kolonisatie. De filmpjes dienen om de christelijke cultuur - zeg maar de kleine, burgerlijke, Vlaamse cultuur - te promoten ten koste van de eigenheid van de

plaatselijke bevolking. Na de kolonisatie verandert de invalshoek. Nu kiezen de missionarissen meestal resoluut de kant van de bevolking en dienen de filmpjes om de eigen cultuur te versterken. Wat vóór 1960 vernietigd werd, wordt nu gered, met de steun van Propaganda Fide, de Congregatie voor de Evangelisering van de Volkeren van het Vaticaan.

Op die weg kwam ik in contact met Signis, de internationale katholieke organisatie voor media. Signis ondersteunt de katholieke media - televisie, radio, film, internet, noem maar op - in meer dan 140 landen. Wat de niet-westerse film betreft pro-

moten we niet uitsluitend katholieke prenten, maar al wat in de brede zin van het woord tegemoetkomt aan de waarden van het christendom.

- Hoe is het gesteld met de Afrikaanse film?

Goed en niet goed. Er komen beduidend meer Afrikaanse films bij ons in distributie dan pakweg twaalf jaar geleden. Maar ze halen niet of nauwelijks de bioscoopzaal. Het is een vicieuze cirkel: de zalen spelen de films niet, omdat ze denken dat er geen belangstelling voor is bij het grote publiek, en er lijkt geen interesse bij het publiek, omdat deze films nooit getoond worden. Het komt er dus op aan ons medialandschap hiervoor te openen, niet uit medelijden, maar omdat deze films een eerlijke kans op de markt verdienen.

Het *Afrika Filmfestival* wil daartoe bijdragen. Dit festival zag in 1996 het levenslicht in het kader van een veel bredere manifestatie aan de universiteit van Leuven met als slogan *Vierkant voor Afrika*. Al wie bezig was met dat continent kon er zich tonen. Iemand stelde voor ook iets met film te doen. We draaiden vier films dat eerste jaar en bereikten tweehonderd kijkers. De laatste vier jaar bieden we ruim honderd films en halen we duizenden bezoekers.

Maar het kan nog altijd beter. Het valt me op dat veel studenten totaal niets van Afrika afweten, soms zelfs niet over de Belgische aanwezigheid in Congo. Aangezien we samenwerken met de universiteit, is het een heuse uitdaging om het enthousiasme bij het jonge volkje op te krikken. Films vertellen veel over geschiedenis, over politieke en sociale situaties. Ze kunnen perfect aansluiten bij hun studie.

- Welke thema's komen geregeld terug in de Afrikaanse film vandaag?

In films uit Maghreblanden staat vaak de verhouding tussen islam en samenleving, islam en democratie centraal. Maar er zijn ook minder politieke prenten. Zo

Het komt erop aan ons medialandschap te openen, niet uit medelijden, maar omdat de Afrikaanse film een eerlijke kans verdient

vertelt *Marock* het liefdesverhaal van een islamitisch meisje en een joodse jongen. Op de achtergrond speelt het samenleven met verschillende culturen in burgerlijke kringen.

Veel aandacht gaat dit jaar echter naar de Rwandese en Burundese film. Over deze twee landen volgt in Leuven een uitgebreide workshop waar een aantal documentaires worden voorgesteld. Daarnaast staan ook bekende films zoals *Un dimanche à Kigali*, *Echo* en *Shooting Dogs* op het programma.

Laatstgenoemde film wordt beschouwd als één van de meest religieuze die de laatste jaren werden gemaakt. Hierin wordt een priester geconfronteerd met de vraag hoe men kan geloven in de goedheid van de mens en hoe men dit aan mensen kan verkondigen wanneer die enkele minuten later door andere 'gelovigen' gruwelijk worden afgemaakt. Je ziet het, in de zwart-Afrikaanse film staat vaak het thema van migratie, oorlog en honger centraal.

Dan hebben we nog de Zuid-Afrikaanse film, die flink in opmars is. Onder meer Oscarwinnaar *Tsotsi*, *A Boy Called Twist* en *Faith's Corner* worden getoond op het festival. Ze problematiseren de huidige sociaal-economische omstandigheden. Verder tonen we in première de film *Son of Man*, een geactualiseerd passieverhaal dat zich afspeelt in de sloppenwijken van Zuid-Afrika. Denk nu niet dat Afrikaanse films alleen maar kommer en kwel tonen. We hebben een paar pareltjes van documentaires en muziekfilms voor de bezoeker in petto. Men zegge het voort.

Het *Afrika Filmfestival* loopt dit jaar van 20 april tot en met 5 mei in Leuven, maar ook in Aarschot, Diest, Dilbeek, Haacht, Halle, Rotselaar, Tienen en Brussel. Het programma biedt voor ieder wat wils en kun je raadplegen op de website www.afrika-filmfestival.be. Een telefoonnummer is helaas niet opgegeven.

© Herman Ricour